

Handläggare

Christer Knutås/Mats Larsson
Tfn: 08-508 301 77

Datum

2012-05-07

Sidnummer

Sid 1 (6)

Diariumnummer

38-1269/2007

KNS sammanträde

2012-05-10

Ärendenummer

Uppförande av ett nytt krematorium på Skogskyrkogården – reviderat genomförandebeslut.

Förslag till beslut

1. Kyrkogårdsnämnden hemställer hos kommunfullmäktige om en utökad investeringsbudget med 45,8 Mkr till 175Mkr för uppförandet av ett nytt krematorium på Skogskyrkogården.

Mats Larsson
förvaltningschef

Christer Knutås
avdelningschef

Sammanfattning

Kommunfullmäktige beslutade 2009-06-15, efter hemställan från Kyrkogårdsnämnden, att uppföra ett nytt krematorium på Skogskyrkogården. Kyrkogårdsnämnden gavs en investeringsbudget för projektet på 129,2 Mkr.

Projektet blir betydligt dyrare än planerat. Enligt stadsledningskontorets anvisningar ska kommunstyrelsen därför tillställas ett underlag för nytt beslut då den totala nettoinvesteringsutgiften beräknas överstiga genomförandebeslutet med 15 % eller mer.

Projektet är försenat ett år vilket i huvudsak beror på att upphandling av byggtreprenör överklagades. Merkostnaden för förseningen i projektet uppgår till ca 10 Mkr då bland annat byggnationen genomförs under två vinterhalvår och två semesteruppehåll istället för som planerat ett.

För att få plats med teknikutrustning som kylsystem och ackumulatörer har källarvåningen blivit större än planerat. Likaså har ökade krav på ventilation medfört att byggnadens volym ökat. Genom den ökade byggnadsvolymen har även kostnaderna för markarbeten som sprängning blivit väsentligt dyrare. Slutligt förslag redovisar en BTA om 2350 kvm vilket utgör en ökning med drygt 50% jämfört med det program som togs fram till den internationella arkitekttävlingen. Förråd/garage, ackumulatörer och annan teknisk utrustning som i det vinnande tävlingsförslaget redovisats i form av en komplementbyggnad har då integrerats i huvudbyggnaden. Merkostnaden på grund av byggnadens ökade volym beräknas till ca 20 Mkr.

Merkostnaden för utökad längd på kulvert till befintlig skorsten beräknas till 4 Mkr.

Elförsörjningen av det nya krematoriet medför ombyggnation av en transformatorstation inne på Skogskyrkogården genom leverantören Fortum. Merkostnaden uppskattas till 5 Mkr.

Materialet vitbetong ska användas i byggnaden. Merkostnaden för detta materialval beräknas till 7 Mkr.

Sammanfattningsvis hemställer kyrkogårdsnämnden om en utökad investeringsbudget om 45,8 Mkr till 175 Mkr för att kunna färdigställa det nya krematoriet på Skogskyrkogården.

Förvaltningen har samtidigt vidtagit åtgärder för att minska budgetöverskridandet i projektet. Dessa bedöms ha minskat kostnaderna med ca 3 Mkr.

Utlåtande

Bakgrund

Varje år avlider ca 7 000 stockholmare. Andelen avlidna som kremeras är 90 %. Staden ansvarar idag för Skogskrematoriet på Skogskyrkogården i Enskede samt för Räcksta krematorium i Vällingby. Vid dessa bägge krematorier sker sammanlagt ca 8 000 kremationer per år. Stadens krematorier används även, mot ekonomisk ersättning, för kremering av avlidna folkbokförda hos annan begravningshuvudman i länet.

Skogskrematoriet med sina tre kapell ritades av arkitekt Gunnar Asplund och uppfördes på Skogskyrkogården under åren 1937- 1940. Byggnaden är arkitektoniskt mycket värdefull och är sedan år 1994 tillsammans med hela Skogskyrkogården upptagen på Unescos Världsarvslista.

Skogskrematoriet är på flera sätt utslitet vilket innebär höga underhållskostnader samt en svårhanterbar arbetsmiljö för de anställda. För att förbättra anläggningens driftsäkerhet är det också nödvändigt att ugnar, rökgasrening och kyltrustning moderniseras.

Kommunfullmäktige beslutade därför 2009-06-15, efter hemställan från Kyrkogårdsnämnden, att uppföra ett nytt krematorium på Skogskyrkogården. Kyrkogårdsnämnden gavs en investeringsbudget för projektet på 129,2 Mkr.

I ärendet till kommunfullmäktige redovisades ett antal riskfaktorer som kunde påverka gjorda ekonomiska antaganden såsom okända grundförhållanden då byggnadens placering skulle avgöras i arkitekttävling. Andra riskfaktorer var en väsentligt högre kvalitet som ett resultat av arkitekttävlan, tidsförskjutning samt indexutveckling. I ärendet bedömdes också att den då pågående nedgången i konjunkturen förväntades ha en positiv inverkan på projektets ekonomi.

Av olika skäl, som redovisas i detta ärende, kommer projektet bli betydligt dyrare än planerat. Enligt Stadsledningskontorets anvisningar ska Kommunstyrelsen tillställas ett underlag för nytt beslut om avvikelsen för ett projekt är betydande. Exempelvis om den totala nettoinvesteringsutgiften beräknas överstiga genomförandebeslutet med 15 % eller mer, dock minst 20 Mkr.

Arkitekttävling

Efter kommunfullmäktiges beslut genomförde kyrkogårdsnämnden en internationell arkitekttävling med hjälp av Sveriges Arkitekter som stod för det administrativa arbetet för att genomföra tävlingen.

I tävlingsprogrammets avsnitt "Ekonomi/genomförbarhet" hänvisades till Kommunfullmäktiges beslut. Som en ekonomisk referensram att förhålla sig till angavs att byggnadskostnaderna budgeterades till 50 Mkr. Dessutom angavs att processarbeten och krematorietechnik därutöver budgeterades till 35 Mkr.

Fem arkitektföretag/team inbjöds att delta i tävlingen, utvalda genom ett öppet kvalificeringsförfarande. Juryn kunde konstatera att inget av inlämnade förslag höll sig inom den angivna ekonomiska referensramen. Tävlingen fullföljdes då juryn såg möjligheter till kostnadsbesparingar för kyrkogårdsnämnden i den fortsatta projekteringen. Detta gällde även för det vinnande förslaget "En sten i skogen" ritat av Johan Celsing arkitektkontor AB, Sverige/Muller Illien Landschaftsarchitekten, Schweiz.

Bygglov samt tillstånd enligt kulturminneslagen.

Stadsbyggnadsnämnden gav 2011-01-20 bygglov för det nya krematoriet. Länsstyrelsen gav 2011-06-27 tillstånd enligt 4 kap lagen om kulturminnen att genomföra byggnation på världsarvet Skogskyrkogården.

Krematorieteknik

Efter upphandling så tilldelades 2010-03-18 det italienska företaget GEM/Matthews uppdrag att leverera krematorieteknik och processutrustning till anläggningen. I detta inkluderas bl a de fyra krematorieugnarna.

Byggentreprenör

Efter upphandling tilldelades SKANSKA uppdraget att som generalentreprenör utföra byggnationen av det nya krematoriet. Upphandlingen överklagades varför byggnationen försenades avsevärd. Kontrakt tecknades 2011-09-16. Mark- och sprängningsarbeten kunde därigenom påbörjas först hösten 2011. Vid en ceremoni i december 2011 tog kyrkogårdsnämndens ordförande det symboliska ”första spadtaget” på plats på Skogskyrkogården genom att genomföra en gjutning i betong.

Tidplan

Projektet är ett år försenat. I ärendet till fullmäktige 2009 angavs att en invigning av ett nytt krematorium bör kunna ske försommaren 2012. Den reviderade genomförandeplanen anger en invigning i maj eller juni månad 2013. Huvudorsak till förseningen är att upphandling av byggentreprenad överklagades. Konsekvensen blev att byggnationen genomförs under två vinterhalvår och två semesteruppehåll istället för som planerat ett.

Ekonomi

Kyrkogårdsnämnden uppskattade den totala investeringen för projektet till 129,2 mnkr i ärendet till kommunfullmäktige 2009. Byggstart planerades till januari 2011. Den totala funktionsytan i tävlingsprogrammet angavs till 1355 kvm (BTA 1540 kvm) exklusive utrymme för ackumulatortankar. I förslag till budget ingick en budgetreserv om 6 procent av den totala projektbudgeten avräknat indexkostnader.

Som underlag till förslag till budget hade förvaltningen begärt in kostnadsbedömningar av två oberoende konsultföretag. Båda företag hade i direktiven ombetts att ta hänsyn till att en internationell arkitekttävling skulle genomföras vilket kunde medföra kvalitetshöjande kostnader. Skillnaden i utfall av konsultföretagens kostnadsbedömningar var väsentligt större än normalt. Båda hade också kommenterat att omfång av eventuella sprängningsarbeten eller grundförhållanden var okända.

Kostnadsökningar.

Förvaltningen konstaterar att konjunkturdämpningen inom byggbranschen efter finanskrisen blev kortvarig i Stockholmsregionen. När budget fastställdes 2009 i detta projekt fanns förhoppningar att konjunkturedgången skulle bidra till att hålla nere kostnaderna. Så blev dock aldrig fallet.

I tävlingsprogrammet angavs en byggnadsyta på BTA 1540 kvm för det nya krematoriet. Efter tävlingen och under projekteringsskedet har ett antal kostnadsdrivande förändringar varit nödvändiga att genomföra. För att få plats med teknikutrustning som kylsystem och ackumulatorer har källarvåningen blivit större än planerat. Likaså har ökade krav på ventilation medfört att byggnadens volym ökat. Förråd/garage, ackumulatorer och annan teknisk utrustning som i det vinnande tävlingsförslaget redovisats i form av en komplementbyggnad har integrerats i huvudbyggnaden. På så vis har naturskog kunnat bevaras. Genom den ökade byggnadsvolymen har även kostnaderna för markarbeten som sprängning blivit väsentligt dyrare. Slutligt förslag redovisar en BTA om 2350 kvm vilket utgör en ökning med drygt 50% jämfört med tävlingsprogrammet. Merkostnaderna på grund av byggnadens ökade volym beräknas till ca 20 Mkr.

Förseningen av projektet med ett år medför ökade kostnader på ca 10 Mkr där huvuddelen ligger på byggnadskostnaderna och resterande på konsultkostnader.

Kulverten för bl a rökgasrening har blivit längre än planerat då den anpassats till markens topografi. Kulverten ska ansluta till nuvarande skorsten. Därmed används samma utsläppspunkt, för vilket miljötillstånd finns. Merkostnaderna för den utökade kulvertlängden beräknas till 4 Mkr.

Materialen vitbetong ska användas i byggnaden. Merkostnaden för detta materialval beräknas till 7 Mkr.

Elförsörjningen av det nya krematoriet medför ombyggnation av en transformatorstation inne på Skogskyrkogården genom leverantören Fortum. Merkostnaden som belastar projektet uppskattas till 5 Mkr varav serviskostnaden utgör 2,5 Mkr och resterande till en om/tillbyggnad av befintlig byggnad invid det gamla krematoriet.

Vidtagna åtgärder för minskad budgetöverskridande

Förvaltningen har från det arkitekttävlingen avslutades haft en pågående dialog med arkitekten om att finna gemensamma förslag till besparingar.

Förvaltningen har i första hand sett över materialval interiört i byggnaden för att begränsa projektets kostnader. Exempelvis har förvaltningen avvisat förslag om inklädnad av krematorieugnarna i koppar. Kostnader för inköp av inredning och möbler har begränsats. Exteriört har alla detaljer i koppar tagits bort beroende på stöldriskan. Vidare har, i dialog med arkitekten, skett en begränsning i stenläggningar i natursten som var avsedda som gångväg för besökare . Sammanlagt uppgår de vidtagna åtgärderna för minskat budgetöverskridande till ca 3 Mkr.

Helt avgörande för kostnadskontroll i projektet är att det inte sker några oförutsedda stopp i byggnationen. Förvaltningen fokuserar nu på att säkerställa detta i dialog med arkitekten, dennes underkonsulter och byggherren.

SLUT